

B ö l ü m

16

Nörolojik Muayene

Müge AYANOĞLU¹

Sağlıklı bir nörolojik muayene, hasta ve hekim arasındaki iyi bir işbirliği ile gerçekleşir. Sağlıklı ve nörolojik gelişimi normal, dört yaşın altındaki bir çocukta nörolojik muayene için tam bir iş birliği sağlamak çoğunlukla mümkün olmaz. Ancak çocuğun genel görünümü, çevre ile etkileşimi, spontan hareketleri ve yürüyüş şeklinin gözlemi bize nörolojik gelişimi ve iyilik hali hakkında önemli bilgiler verir. Bu nedenle özellikle 4 yaş altı çocuk hastaların nörolojik muayenesinde gözlem önemli bir yer tutar.

A. Bilincin değerlendirilmesi

Bilinç, bireyin kendisi ve çevresi hakkında farkında olması durumu olarak tanımlanmaktadır. Nörolojik muayeneye bilincin değerlendirilmesi ile başlanmalıdır. Uyanıklık halinin güçlüğüle sürdürülmesi durumu letarji, sözlü uyarı ile uyanık hale geçebilme durumu obtundasyon, ağrılı uyarılarla uyanık hale geçebilme durumu ise stupor olarak adlandırılmaktadır. Hastanın uyarılara verdiği göz açma, motor ve sözel yanıtlar puanlandırılarak, bilinç durumu hakkında daha detaylı bilgi sahibi olunabilir. Glasgow Koma Skalası (GKS) olarak adlandırılan bu skalaya göre toplam puanın 7 ve altında olması koma olarak tanımlanır (Tablo I). Uyarılara verilen sözel ve motor yanıtlar yanıtlar, 2 yaşından küçük çocuklar için farklılık gösterirken, gözlerin yanıtı 2 yaş altı ve üzerindeki yaş grubunda değişmez (Tablo II).

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD, Çocuk Nöroloji BD, e-posta: muge.ayanoglu@adu.edu.tr

Kernig bulgusunun pozitifliğinden söz edilir (**Video-30: Kernig bulgusunun değerlendirilmesi**).



Video-30: Kernig bulgusunun değerlendirilmesi

KAYNAKLAR

1. Schor, NF. (2019). Neurological evaluation. In Robert M. Kleigman, Joseph W. ST Geme III, Nathan J. Blum, Samir S. Shah, Robert C. Tasker, Karen M. Wilson, Richard E. Behrman (Eds), *Nelson Textbook of Pediatrics* (21nd ed., pp. 11937-11970). Elsevier
2. Gökben, S. (2010). Nörolojik Bakı. Erdal Gökçay (Ed.), *Çocuk Nörolojisi* içinde (s. 7-16). Ankara
3. Renda, Y., Aysun, S., Yalaz, K., Özdirim, E., Topçu, M. (1995). Sinir Sistemi. Ergül Tunçbilek (Ed.), *Çocuk Sağlığı Propedötik* içinde (s. 191-250). Ankara
4. Swaiman, KF. (2006) Neurological examination of the older child, neurologic examination after the newborn period until 2 years of age. In Swaiman KF, Ashwal S, Fernero DM (Eds). *Pediatric Neurology Principles & Practice*, (p. 17-35, 37-46). Philadelphia: Mosby Inc.
5. Pina-Garza, J.E. (2013). *Fenichel's Clinical Pediatric Neurology (Seventh edit)*. Elsevier

Nörolojik muayene deneyim ve çok iyi gözlem yeteneği gerektiren bir muayene şeklidir. Uzun süre zaman ayrılmadan ve dikkatle gözlemlenmeden hasta hakkında fikir sahibi olmak mümkün olmayabilir. Bu nedenle her hasta özenle ve dikkatle muayene edilmelidir.